

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 438

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 13 iunie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 189 din 7 aprilie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	2–5
Decizia nr. 191 din 7 aprilie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (6) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România....	6–8
Decizia nr. 221 din 12 aprilie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 lit. a) și art. 39 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru	8–10
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
809. — Ordin al ministrului afacerilor externe privind publicarea unui Acord încheiat prin schimb de note verbale.....	11–15
ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
14. — Circulară privind ratele dobânzilor plătite la rezervele minime obligatorii constituite în euro și în dolari SUA începând cu perioada de aplicare 24 mai—23 iunie 2016.....	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 189**

din 7 aprilie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Mihaly Janos, Mihaly Sandor și Mihaly Ferencz în Dosarul nr. 38.428/3/2013** al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 910D/2015 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent învederează Curții că partea Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor a transmis la dosar punctul său de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate, prin care apreciază că aceasta este neîntemeiată.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, apreciind că își menține valabilitatea jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 27 mai 2015, pronunțată în Dosarul nr. 38.428/3/2013**, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată de Mihaly Janos, Mihaly Sandor și Mihaly Ferencz într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației introduse împotriva unei decizii de invalidare emise de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată, în esență, că deciziile entităților investite potrivit Legii nr. 165/2013 reprezintă acte administrativ-jurisdicționale care pot fi atacate la instanțele judecătorești expres stabilite prin legea contenciosului administrativ, astfel că textul de lege criticat este neconstituțional, întrucât atribuie secției civile a tribunalului în circumscripția teritorială a căruia se află sediul entității pârâte

atribuirea competenței de a soluționa căile de atac împotriva acestor acte. Se susține că exercitarea controlului de legalitate a actelor administrative de către instanțele de drept comun este în contradicție cu definiția contenciosului administrativ, care stabilește expres competența instanțelor specializate de contencios administrativ în soluționarea litigiilor în care cel puțin una din părți este o autoritate publică. Se susține că, în sensul art. 126 alin. (6) din Constituție, prin nicio lege nu se poate institui o altă cale judiciară de atac pentru verificarea legalității actelor administrative, fiind interzisă competența altor instanțe judecătorești decât cele de contencios administrativ. Se susține că există o necorelare contrară normelor de tehnică legislativă între prevederile art. 35 din Legea nr. 165/2013 și cele ale art. 19 și 20 din titlul VII al Legii nr. 247/2005. Se arată că, în cazul în care prefectul contestă legalitatea hotărârilor primarilor sau ale președinților consiliilor județene prin care s-au propus măsuri compensatorii în condițiile Legii nr. 165/2013, competență este instanța de contencios administrativ, mai exact secția respectivă a tribunalului. În schimb, când Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor verifică legalitatea aceluiași acte administrative, decizia emisă de aceasta poate fi contestată la secția civilă a tribunalului în a cărei circumscripție se află sediul entității. Consideră că se încalcă și caracterul gratuit al jurisdicțiilor administrative, procesele în altă localitate decât cea de domiciliu presupunând cheltuieli financiare. În ce privește Decizia nr. IX din 20 martie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție apreciază că este neconstituțională în contextul în care art. 126 alin. (6) din Constituție statuează ca garanție constituțională a controlului legalității tuturor actelor administrative, indiferent de natura raporturilor juridice care sunt reglementate prin aceste acte administrative, doar calea contenciosului administrativ, de competența exclusivă a instanțelor de contencios administrativ.

7. **Tribunalul București — Secția a III-a civilă** apreciază că prevederile de lege criticate sunt în contradicție cu dispozițiilor art. 126 alin. (1) din Constituție.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

10. **Avocatul Poporului** consideră că textele de lege criticate sunt constituționale. În susținerea acestui punct de vedere precizează că obiectul unui proces derulat în temeiul legilor de restituire a dreptului de proprietate asupra imobilelor preluate abuziv are ca punct de plecare o procedură prealabilă necontencioasă, dar obligatorie, impusă, inițial, de dispozițiile Legii nr. 10/2001, iar în prezent, de prevederile Legii nr. 165/2013. Din acțiunile desfășurate în cadrul procedurilor de restituire a imobilelor preluate abuziv, referitoare la valorificarea drepturilor de proprietate, rezultă că acestea au caracter civil, iar nu administrativ. Așadar, competența materială a secției civile a tribunalului de a soluționa asemenea litigii este

determinată de natura reglementărilor naționale aplicabile în acest domeniu, dar și a celor internaționale. Prin urmare, protecția juridică a dreptului de proprietate prin atacarea în justiție a deciziilor emise cu respectarea prevederilor art. 33 și 34 din Legea nr. 165/2013 nu ar putea fi asigurată decât de un tribunal care are plenitudinea jurisdicției. Așadar, în măsura în care persoanele îndreptățite dobândesc, în temeiul Legii nr. 10/2001 sau al Legii nr. 165/2013, drepturi civile patrimoniale, iar deciziile sau dispozițiile privind imobilele restituite, în natură sau în echivalent, sunt acte juridice civile, este firesc ca asemenea litigii să fie soluționate de completele civile, iar nu de cele de contencios administrativ. Mai arată că prevederile art. 126 alin. (6) din Constituție nu exclud posibilitatea exercitării controlului judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice pe alte căi decât cea a contenciosului administrativ, ci doar garantează un asemenea control și îi delimitează sfera de aplicare.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise transmise la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă, potrivit încheierii de sesizare, prevederile art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, care au următoarea redactare: „(1) *Deciziile emise cu respectarea prevederilor art. 33 și 34 pot fi atacate de persoana care se consideră îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscripție se află sediul entității, în termen de 30 de zile de la data comunicării*”.

14. În motivarea scrisă a excepției, autorul acesteia invocă și neconstituționalitatea Deciziei nr. IX din 20 martie 2006 privind recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la competența de soluționare, în primă instanță, a cererilor având ca obiect obligarea persoanei juridice notificate, deținătoare a imobilului, să emită decizie sau dispoziție motivată de restituire în natură ori de acordare de despăgubiri potrivit Legii nr. 10/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 28 iulie 2006. În ce privește invocarea acestei decizii, Curtea Constituțională observă că, în absența unei reglementări legale exprese care să precizeze instanța competentă în această materie, instanța supremă a statuat printr-o interpretare unică, aplicată de la acel moment în mod unitar de toate instanțele confruntate cu această problemă. Prin decizia menționată, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite a stabilit că instanța căreia îi revine competența de a soluționa cererile formulate împotriva refuzului persoanei juridice notificate, deținătoare a imobilului, de a emite decizie sau dispoziție motivată de restituire în natură ori de acordare de despăgubiri, potrivit Legii nr. 10/2001, este secția civilă a tribunalului în a cărui rază teritorială își are sediul persoana juridică respectivă. Soluția pronunțată cu acel prilej de Înalta Curte a fost normativizată prin textul art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, care prevede că, în cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la

art. 33 și 34 din aceeași lege, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa secției civile a tribunalului în a cărui circumscripție se află sediul entității, în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.

15. Curtea Constituțională reține că, în cauza de față, însă, se contestă legalitatea și temeinicia unei decizii emise de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, autorii excepției neaflându-se în ipoteza unui refuz al entității administrative de a emite o decizie. Ca atare, soluția pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție nu are incidență în cauză și nici nu putea, de altfel, să aibă, în condițiile existenței, în prezent, a unui text de lege care reglementează expres ipoteza învederată. Față de aceste precizări, Curtea Constituțională constată că obiect al excepției de neconstituționalitate îl reprezintă doar prevederile art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013.

16. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, textul de lege criticat contravine dispozițiilor din Constituție cuprinse la art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii și a autorităților publice, art. 21 alin. (4) privind caracterul facultativ și gratuit al jurisdicțiilor administrative, art. 73 alin. (3) lit. k) potrivit căruia contenciosul administrativ se reglementează prin lege organică și art. 126 alin. (6) care garantează controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului administrativ.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că textul de lege criticat a mai format obiectul controlului de constituționalitate, conformitatea acestuia cu prevederile Constituției invocate și în prezenta cauză fiind examinată, însă, dintr-o perspectivă diferită, și anume prin prisma competenței unice a Tribunalului București în ceea ce privește soluționarea contestațiilor împotriva deciziilor emise de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor. Astfel, prin Decizia nr. 833 din 3 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 192 din 15 martie 2016, Curtea a respins excepția de neconstituționalitate, apreciind că este neîntemeiată în raport cu criticile formulate.

18. Prin decizia amintită, Curtea a constatat că o astfel de reglementare este în consonanță cu Legea fundamentală, deoarece art. 126 alin. (1) și (2) din Constituție statuează că justiția se realizează prin instanțele judecătorești, a căror competență este stabilită numai prin lege. În înțelesul acestei norme constituționale, legiuitorul este singurul abilitat să reglementeze, prin lege, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată, fără alte restricții decât cele rezultate din celelalte prevederi ale Constituției sau din actele normative internaționale prevăzute în art. 20 din Legea fundamentală. Totodată, Curtea a reamintit că, potrivit jurisprudenței sale, concretizată, de exemplu, prin Decizia nr. 731 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 22 decembrie 2015, legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale.

19. În cauza de față, în considerarea caracterului de acte administrative al deciziilor emise de entitățile investite, critica prevederilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 este axată pe ideea că instanța competentă să soluționeze contestațiile împotriva acestora ar trebui să fie o instanță de contencios administrativ, iar nu o instanță civilă. Cu privire la această susținere, Curtea observă că, prin edictarea Legii nr. 165/2013, legiuitorul român și-a propus să instituie un mecanism eficient pentru accelerarea procesului de restituire a imobilelor preluate de stat în mod abuziv în perioada regimului comunist, care a debutat cu prevederile Legii nr. 10/2001 și a continuat cu cele ale Legii nr. 247/2005. Necesitatea realizării unei eficientizări a acestui proces a fost evidențiată de numeroasele disfuncționalități relevate pe parcursul aplicării legislației amintite, care au fost sancționate în mod repetat de Curtea

Europeană a Drepturilor Omului. Ca urmare a caracterului sistemic al încălcărilor constatate de instanța europeană de contencios al drepturilor omului, aceasta a pronunțat Hotărârea-pilot din 12 octombrie 2010 în Cauza *Maria Atanasiu împotriva României*, prin care a subliniat o serie de deficiențe ale procedurii de restituire a imobilelor în discuție și a sugerat statului român soluții pentru remedierea acestora.

20. Soluția legislativă prevăzută de textul de lege criticat reprezintă una din modalitățile prin care statul român a dat expresie, sub acest aspect, recomandărilor Curții Europene a Drepturilor Omului. Astfel, înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, deciziile unității deținătoare sau, după caz, ale entității investite cu soluționarea notificării prin care se respingea notificarea sau cererea de restituire în natură puteau fi atacate de persoana care se pretindea îndreptățită la secția civilă a tribunalului competent teritorial. Deciziile adoptate de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor puteau fi, însă, atacate, potrivit dispozițiilor art. 19 alin. (1) coroborat cu art. 20 alin. (1) din Legea nr. 247/2005, la secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004. În această din urmă situație, instanța de contencios administrativ nu avea decât posibilitatea ca, în cazul în care constata nelegalitatea deciziei, să oblige, în virtutea art. 18 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor să emită o nouă decizie care să conțină titlul de despăgubire convenit. Prin Legea nr. 262/2007 a fost introdus în art. 18 din Legea nr. 554/2004 un nou alineat, alin. (6), prin care s-a dat posibilitatea instanței ca, la cererea părții interesate, să stabilească prin dispozitiv un termen de executare a obligației instituite în sarcina autorității administrative. În practică, atunci când se solicita, acest termen era, de regulă, de 30 de zile, dar uneori era și mai îndelungat. Așadar, finalitatea urmărită de persoana îndreptățită, aceea de obținere de măsuri reparatorii, se îndepărta, deseori constatându-se nesocotiri ale termenelor astfel fixate.

21. Pentru înlăturarea acestui sistem defectuos, stagnant, generator de întâzieri considerate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului contrare dreptului la un proces echitabil ca urmare a duratei excesive a procedurii, prin Legea nr. 165/2013 s-a atribuit secțiilor civile ale tribunalului competența de soluționare a contestațiilor atât împotriva deciziilor entităților deținătoare sau investite de lege cu soluționarea notificărilor, cât și ale Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor. Argumentul decisiv pentru adoptarea unei astfel de soluții legislative l-a constituit plenitudinea de jurisdicție a unei instanțe civile. În virtutea acesteia, astfel cum se prevede la art. 35 alin. (3) din Legea nr. 165/2013, judecătorul se pronunță asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și dispune restituirea în natură sau, după caz, acordarea de măsuri reparatorii prin compensare în puncte.

22. Cu alte cuvinte, legiuitorul român a optat pentru soluționarea contestațiilor de către o instanță civilă în detrimentul uneia administrative în scopul diminuării duratei procedurii, instanța însăși urmând să se pronunțe asupra calității de persoană îndreptățită și să stabilească tipul de despăgubire convenită și modalitatea de realizare a acesteia, în natură sau prin echivalent. În ipoteza în care ar fi fost menținută competența de soluționare a acestor contestații de către instanțele de contencios administrativ, nu s-ar fi înregistrat nicio accelerare a procesului de restituire, contrar celor statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin hotărârea-pilot mai sus menționată.

23. Autorul excepției susține că ar fi nesocotite dispozițiile art. 126 alin. (6) din Constituție, potrivit cărora controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului administrativ, este garantat.

Semnificația prevederii constituționale citate este aceea de a nu permite niciunui act emis de nicio autoritate publică să fie sustras de la posibilitatea de a fi supus controlului exercitat de o instanță judecătorească independentă și imparțială a cărei activitate satisface exigențele unui proces echitabil. Prin reglementarea unei asemenea garanții, legiuitorul constituind un garant premiselor legalității oricărui act administrativ, dând expresie imperativelor principiului separației și echilibrului puterilor în stat, prin instituirea, la nivelul Legii fundamentale, a unui mecanism de menținere a activității autorităților publice în limitele legii și de evitare sau, după caz, înlăturare a posibilităților abuzuri sau erori din activitatea acestora.

24. De altfel, Curtea Constituțională a clarificat semnificația sintagmei „*contencios administrativ*” din cuprinsul prevederilor art. 126 alin. (6) din Legea fundamentală, prin prisma unor critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 267 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 538 din 21 iulie 2014, (paragrafele 20 și 21), pronunțându-se cu privire la competența oricărei instanțe de a soluționa excepțiile de nelegalitate a actelor administrative individuale invocate în cursul proceselor, indiferent de natura acestora, Curtea a reținut că rolul esențial al prevederilor art. 126 alin. (6) din Constituție este de garantare a controlului judecătoresc asupra actelor administrative ale autorităților publice, indiferent de instanța judecătorească — specializată în contencios administrativ sau de drept comun — competentă. Curtea a observat că normele fundamentale de referință nu impun competența exclusivă a instanțelor de contencios administrativ în soluționarea excepției de nelegalitate, de vreme ce constituentul, în cuprinsul ultimei teze a alin. (6), a rezervat această exclusivitate de competență doar în privința cererilor persoanelor vătămate prin ordonanțe sau dispoziții din acestea declarate neconstituționale. Este singura materie asupra căreia constituentul a precizat distinct cărei instanțe judecătorești îi revine competența de soluționare, iar acest tratament diferit se justifică prin natura specială a acestor cereri. Dacă constituentul ar fi dorit ca același tratament juridic să fie aplicat și în cazul controlului legalității actelor administrative, ar fi precizat expres acest lucru în teza întâi a art. 126 alin. (6). Curtea a constatat că, de vreme ce normele fundamentale sunt de strictă interpretare, rezultă *per a contrario* că este suficient ca acest tip de control să fie dedus autorității judecătorești pentru a fi îndeplinită cerința unui „control judecătoresc” menționat de Constituție, determinarea instanței competente fiind de resortul legii infraconstituționale. În acest sens, Curtea a amintit prevederile alin. (2) al aceluiași articol 126, potrivit cărora „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”. Concluzionând, Curtea a constatat că noțiunea de „contencios administrativ” nu o implică în mod necesar și pe cea de „instanță de contencios administrativ”. Potrivit art. 126 alin. (6) din Constituție, elementele definitorii ale noțiunii de „contencios administrativ” sunt reprezentate de natura actului juridic ce stă la baza litigiului, care să emane de la o autoritate publică, precum și de calitatea de autoritate publică a uneia dintre părțile litigiului. Prin coroborarea cu alin. (2) al art. 126 rezultă că organul de jurisdicție competent a soluționa litigiul, deci a exercita controlul de legalitate, este cel stabilit potrivit legii.

25. Totodată, Curtea a reținut că „rațiunea constituentului nu se îndreaptă cu evidență spre stabilirea unei anume instanțe judecătorești — specializate în contencios administrativ — care să realizeze controlul judecătoresc, ci ideea centrală a textului constă tocmai în instituirea unei garanții distincte, suplimentare, în ceea ce privește posibilitatea cenzurării de către autoritatea judecătorească a actelor administrative ale autorităților publice, ca expresie a prevederilor art. 52 din Constituție, fără a avea relevanță dacă instanța judecătorească ce exercită respectivul control de legalitate are sau nu specializare exclusiv în contencios administrativ. Esențială, așadar, este sporirea

garanțiilor controlului judecătoresc asupra actelor administrative ale autorităților publice”.

26. Aceleași considerații sunt valabile, *mutatis mutandis*, și în cazul de față. În plus, trebuie avută în vedere și definiția contenciosului administrativ stabilită prin art. 2 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 554/2004 constând în activitatea de soluționare de către instanțele de contencios administrativ competente potrivit legii organice a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este o autoritate publică, iar conflictul s-a născut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul prezentei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim. Or, în cauzele ce intră sub incidența art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, deși una dintre părți este, într-adevăr, o autoritate publică, nu se poate spune că se încadrează strict în semnificația noțiunii de contencios administrativ, întrucât litigiul este generat de o pretenție de natură civilă, constând în revendicarea unui drept de proprietate privată. Autorii excepției ignoră, atunci când își argumentează critica de neconstituționalitate prin utilizarea acestei definiții legale, faptul că are două componente, una referitoare la calitatea părților și cea de-a doua privitoare la factorul declanșator al litigiului.

27. Cu privire la observația cuprinsă în motivarea excepției, în sensul că nu au fost abrogate dispozițiile art. 19 și 20 din Legea nr. 247/2005 care prevăd competența secției de contencios administrativ și fiscal a tribunalului de soluționare a acestor contestații, Curtea reține că aceste prevederi legale rămân aplicabile litigiilor pornite sub imperiul reglementării anterioare intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, fiind firesc să fie menținute în fondul activ al legislației, neexistând nicio neconcordanță sau necorelare între cele două modalități de contestare.

28. Autorii excepției mai arată că, în cazul în care prefectul contestă legalitatea hotărârilor primarilor sau ale președinților consiliilor județene prin care s-au propus măsuri compensatorii în condițiile Legii nr. 165/2013, competentă este instanța de contencios administrativ, mai exact secția respectivă a tribunalului. În schimb, când Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor verifică legalitatea aceluiași acte administrative, decizia emisă de aceasta poate fi contestată, conform art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, la secția civilă a tribunalului în a cărei circumscripție se află sediul entității. Față de această critică, Curtea observă că cele două acte contestate, cel emis de conducătorul autorității administrative investite cu soluționarea notificării, respectiv decizia Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, diferă în mod esențial din chiar perspectiva definiției legale a contenciosului administrativ

invocată de autorii excepției. Astfel, pe de o parte, prefectul are dreptul, în virtutea dispozițiilor art. 123 alin. (5) din Constituție, să conteste în fața instanței de contencios administrativ legalitatea actelor consiliului județean, ale celui local sau ale primarului, în cadrul raporturilor instituționale dintre aceste autorități administrative. Ambele părți ale litigiului acționează în acest cadru ca entități de drept public, spre deosebire de cea de-a doua situație, în care decizia emisă de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, de invalidare sau de validare parțială a propunerii de acordare de despăgubiri, este contestată de persoana interesată care pretinde un drept de proprietate privată asupra bunului la care s-a referit notificarea de revendicare. Așa cum s-a arătat și mai sus, la originea acestui litigiu se află o pretenție de natură civilă, care schimbă fundamental natura raportului juridic dedus judecării. Or, autorii excepției identifică în mod inexact cele două categorii de acte. În realitate, nu se ajunge, așa cum în mod eronat aceștia susțin, să poată fi contestat același act la două instanțe cu specializare diferită, după cum reclamant este prefectul sau o persoană fizică sau juridică de drept privat.

29. În fine, autorii excepției susțin că se încalcă și caracterul gratuit al jurisdicțiilor speciale administrative, procesele în altă localitate decât cea de domiciliu presupunând cheltuieli financiare. Nici această critică nu poate fi reținută, dispozițiile art. 21 alin. (4) din Legea fundamentală, potrivit cărora jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite, nefiind aplicabile în cauză. Aceasta, deoarece prevederile art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 nu au în vedere soluționarea contestațiilor de către o jurisdicție administrativă, ci de către o instanță judecătorească în sensul celor prevăzute generic în art. 126 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege. Gratuitatea și facultativitatea impuse prin textul constituțional vizează activitatea desfășurată de autoritățile administrative cu atribuții jurisdicționale. În ce privește instanțele judecătorești, Curtea a statuat în jurisprudența sa că accesul liber la justiție nu presupune și gratuitatea acesteia, legiuitorul având dreptul să impună achitarea unor taxe judiciare de timbru. Chiar și în contextul acestei considerații de principiu, cheltuielile personale pe care le presupune deplasarea justițiabililor în localitățile în care se găsesc instanțele competente să soluționeze litigiile în care aceștia sunt implicați nu reprezintă costuri aferente justiției ca serviciu public. Acestea pot fi eventual solicitate cu titlu de cheltuieli de judecată ce urmează să fie plătite de partea care pierde procesul, conform art. 453 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Mihaly Janos, Mihaly Sandor și Mihaly Ferencz în Dosarul nr. 38.428/3/2013** al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și constată că dispozițiile art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a III-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 7 aprilie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 191

din 7 aprilie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (6) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Paul Claudiu Munteanu în Dosarul nr. 44.053/3/2014 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 960D/2015 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent învederează Curții faptul că partea Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor a transmis la dosar punctul său de vedere, în cuprinsul căruia apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, apreciind că cele statuate deja în jurisprudența Curții Constituționale cu privire la textele de lege criticate își mențin valabilitatea și în cauza de față.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 1 aprilie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 44.053/3/2014, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată de Paul Claudiu Munteanu într-o cauză având ca obiect anularea unei decizii de compensare emise de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, prin care această autoritate a redus valoarea despăgubirii acordate pentru imobilul care a făcut obiectul notificării.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că modalitatea de evaluare instituită prin art. 21 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, încalcă dreptul de proprietate al persoanelor îndreptățite la despăgubiri, deoarece, pe de o parte, nu constituie un cadru clar și previzibil pentru valorificarea punctelor stabilite prin decizia Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, iar, pe de altă parte, nu oferă nicio garanție pentru valorificarea acestor puncte. Se mai susține că, prin calcularea valorii despăgubirii ce urmează să fie acordată, aplicând grila notarială valabilă la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, este încălcat principiul egalității în drepturi, întrucât persoanele îndreptățite la despăgubiri în temeiul acestor prevederi legale sunt dezavantajate față de persoanele îndreptățite care au încasat despăgubirile convenite, în temeiul Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente. În ceea ce privește prevederile art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013, se arată că sunt contrare principiului neretroactivității legii civile, întrucât în privința dosarelor de despăgubiri soluționate de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților ca urmare a obligației constatate printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, pronunțată înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, se emite o decizie de compensare în puncte, potrivit procedurii instituite de Legea nr. 165/2013, iar nu a celei instituite prin Legea nr. 247/2005, care era legea în vigoare la data pronunțării hotărârii judecătorești. Se mai arată că această situație reprezintă în fapt o neexecutare a hotărârilor judecătorești, iar în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a fost sancționată atât neexecutarea hotărârilor judecătorești, cât și executarea cu întârziere a acestora. Invocă în acest sens hotărârile din 19 martie 1997 și din 7 mai 2002, pronunțate în cauzele *Hornsby împotriva Greciei* și, respectiv, *Burdov împotriva Rusiei*.

7. **Tribunalul București — Secția a V-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, opinând că nu sunt nesocotite dispozițiile din Legea fundamentală invocate în motivarea acesteia.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că textele de lege supuse controlului de constituționalitate nu contravin dispozițiilor din Legea fundamentală invocate.

10. **Avocatul Poporului** consideră că textele de lege criticate sunt constituționale.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, prevederile art. 21 și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România. Din analiza motivării excepției de neconstituționalitate rezultă că autorul excepției formulează critici de neconstituționalitate în legătură cu prevederile art. 21 alin. (6) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013, astfel încât Curtea urmează să se pronunțe asupra acestor prevederi legale, potrivit cărora:

— Art. 21 alin. (6): „(6) *Evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi de către Secretariatul Comisiei Naționale și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.*”;

— Art. 41 alin. (5): „(5) *Obligațiile privind emiterea titlurilor de despăgubire stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor executa potrivit art. 21.*”

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 15 alin. (2) referitor la neretroactivitatea legii civile, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și art. 44 alin. (1) și alin. (2) teza întâi referitor la garantarea și ocrotirea dreptului de proprietate și a proprietății private.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că din studierea documentelor aflate la dosarul cauzei rezultă că, în speța de față, decizia de validare contestată nu a fost emisă de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor ca urmare a îndeplinirii unei obligații stabilite în acest sens printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013. Așadar, nu sunt incidente în cauză prevederile art. 41 alin. (5) din legea menționată, care reglementează modalitatea concretă de aducere la îndeplinire a obligațiilor privind emiterea titlurilor de despăgubire stabilite prin asemenea hotărâri judecătorești. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 este inadmisibilă, nefiind îndeplinită condiția de admisibilitate referitoare la legătura cu soluționarea cauzei, stabilită prin art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992.

16. În ce privește dispozițiile art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2015, care prevăd că evaluarea imobilului imposibil de restituit în natură se face conform grilei notariale existente la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, autorul excepției de neconstituționalitate a arătat, în esență, că aplicarea acestor dispoziții legale în vederea stabilirii despăgubirilor creează un regim discriminatoriu față de persoanele care au beneficiat de prevederile Legii nr. 247/2005. În legătură cu susțineri similare, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin mai multe decizii, prin

prisma aceluiași dispoziții constituționale invocate și în prezenta cauză (a se vedea, în acest sens, de exemplu, Decizia nr. 715 din 9 decembrie 2014, paragrafele 23—26, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 13 februarie 2015, Decizia nr. 561 din 16 iulie 2015, paragrafele 17—19, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 632 din 19 august 2015, sau Decizia nr. 805 din 24 noiembrie 2015, paragraful 29, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 8 februarie 2016).

17. Astfel, Curtea a respins ca neîntemeiate criticile de neconstituționalitate raportate la prevederile art. 15 alin. (2), art. 16 și art. 44 alin. (1) și (2) din Legea fundamentală, statuând că, potrivit principiului *tempus regit actum*, este firesc ca modalitatea de calcul al despăgubirilor să se supună regulilor în vigoare la data acordării lor prin decizie a autorității abilitate. Sub acest aspect, în jurisprudența sa, de exemplu, Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996, instanța constituțională a statuat că, dacă, prin jocul unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații defavorabile, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, acest fapt nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective. În legătură cu procedura specială de acordare a despăgubirilor pentru imobilele preluate în mod abuziv, în jurisprudența sa Curtea Constituțională a observat că modul de reparare a injustițiilor și abuzurilor din legislația trecută ține de opțiunea exclusivă a legiuitorului, iar prevederile de lege criticate sunt în acord cu cele ale art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege.

18. De asemenea, Curtea a mai observat că evaluarea imobilului prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 constituie modalitatea prin care legiuitorul a înțeles să transpună în legislația națională exigențele impuse de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, așa cum rezultă din expunerea de motive a Legii nr. 165/2013. Tot potrivit acestei expuneri de motive, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 618 din 4 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 28 ianuarie 2015, că scopul legiuitorului a constat în introducerea prin noul act normativ a unui sistem unitar și previzibil de evaluare a imobilelor, prin aplicarea grilei notariale de la momentul intrării în vigoare a noii legi. Curtea a admis cu acel prilej că prin intermediul acestui nou sistem de calcul este posibil ca valoarea despăgubirilor acordate, sub formă de puncte, să fie inferioară celei rezultate prin aplicarea legislației anterioare în materie — Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 și Legea nr. 247/2005 — referitoare la stabilirea valorii de piață a imobilului de la data notificării, prin aplicarea standardelor internaționale de evaluare. Însă, așa cum s-a arătat prin Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 9 iulie 2014, legiuitorul dispune de o largă marjă de apreciere în determinarea celor mai potrivite modalități prin care sunt acordate despăgubirile convenite în urma abuzurilor din regimul comunist, având obligația ca măsurile adoptate să respecte principiul proporționalității, așadar, să fie adecvate, rezonabile și să asigure un just echilibru între interesul individual și cel general al societății.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

I. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Paul Claudiu Munteanu în Dosarul nr. 44.053/3/2014 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă.

II. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile menționate sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a V-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 7 aprilie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 221

din 12 aprilie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 lit. a) și art. 39 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru

Augustin Zegrean	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 lit. a) și art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Marin Melinescu în Dosarul nr. 23.396/215/2014/a1 al Judecătoriai Craiova — Secția civilă. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.451D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 1.762D/2015, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 lit. a) și art. 39 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de același autor în Dosarul nr. 23.396/215/2014/A1/a1.2 al Tribunalului Dolj — Secția I civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.451D/2015 și nr. 1.762D/2015, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

7. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.762D/2015 la Dosarul nr. 1.451D/2015, care este primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin Încheierea din 28 septembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 23.396/215/2014/a1 al Judecătoriai Craiova — Secția civilă și Încheierea din 25 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 23.396/215/2014/A1/a1.2 al Tribunalului Dolj — Secția I civilă, **Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 lit. a) și art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Marin Melinescu cu prilejul soluționării unor cereri de reexaminare a taxei judiciare de timbru.

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile criticate sunt neconstituționale deoarece „termenul de numai 3 zile instituit pentru a formula o cerere de reexaminare nu poate fi un termen rezonabil, în condițiile în care justițiabilii României trăiesc într-un procent majoritar în zona rurală, fiind lipsiți de posibilitatea materială pentru a accede la serviciile unui avocat”. De asemenea, apreciază că taxa judiciară de timbru stabilită de art. 9 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 în cazul cererilor formulate în cursul procesului pentru recuzarea unui judecător este „una nespuns de mare, împovărătoare”. În acest context arată că „statul nu a păstrat un echilibru între interesul său de a percepe cheltuieli de judecată, pe de o parte, și interesul justițiabilului de a-și expune pretențiile în fața unei instanțe și de a avea posibilitatea valorificării drepturilor sale, pe de altă parte”. Astfel, „cuantumul excesiv al taxei judiciare de timbru, în lipsa unor măsuri de protecție corespunzătoare, conduce la încălcarea dreptului la un proces echitabil și într-un termen rezonabil”.

11. **Judecătoria Craiova — Secția civilă și Tribunalul Dolj — Secția I civilă** opinează în sensul respingerii, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Instanțele de judecată apreciază că taxa judiciară de timbru de 100 lei, prevăzută de art. 9 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, nu este una excesivă, cuantumul ei fiind justificat de importanța pe care o are o cerere de recuzare, și nu este inaccesibilă justițiabililor. Arată că, în situația în care justițiabilul nu dispune de venituri suficiente, poate beneficia de scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă.

12. Cu privire la termenul de 3 zile prevăzut de art. 39 alin. (1) din ordonanța de urgență criticată, instanțele de judecată consideră că este neîntemeiată critica formulată în acest sens de autorul excepției, apreciind că există suficient timp pentru a se contesta modul de stabilire a taxei judiciare de timbru, iar durata acestui termen este justificată tocmai de necesitatea de a nu se tergiversa soluționarea cauzei.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, arată că dispozițiile art. 21 din Constituție nu instituie nicio interdicție cu privire la taxele în justiție, fiind legal și normal ca justițiabilii care trag un folos nemijlocit din activitatea desfășurată de autoritățile judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor acestora. Menționează, de asemenea, faptul că, potrivit art. 42 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, persoanele fizice pot beneficia de scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, prin art. 45 alin. (1) lit. i) și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 a fost prevăzută posibilitatea restituirii a jumătate din taxa plătită în cazul în care participantul la proces care a fost recuzat se abține sau dacă cererea de recuzare ori de strămutare a fost admisă.

15. Cu privire la critica referitoare la termenul de 3 zile în care se poate face cerere de reexaminare împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru, Guvernul arată că actuala reglementare se circumscrie recomandărilor formulate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, fiind de natură să

asigure reclamantului liberul acces la justiție, iar la stabilirea duratei acestui termen a fost avută în vedere necesitatea soluționării într-un termen rezonabil a cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că textele criticate reprezintă norme de procedură care reglementează soluționarea cererii de reexaminare împotriva încheierii de stabilire a taxei de timbru, așadar un incident procedural prealabil antamării fondului de către instanța de judecată.

16. **Avocatul Poporului**, invocând jurisprudența în materie a instanței de contencios constituțional, consideră că prevederile art. 9 lit. a) și art. 39 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt constituționale. Astfel, referitor la susținerea autorului excepției privind cuantumul împovărător al taxei de timbru în vederea recuzării unui judecător, arată că în situația în care părțile nu pot plăti taxele judiciare de timbru, legiuitorul a instituit prin art. 42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 posibilitatea instanței de a acorda scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru. De asemenea, referitor la termenul de 3 zile prevăzut de art. 39 alin. (1) din ordonanța de urgență criticată, Avocatul Poporului precizează că cererea de reexaminare are natura unei veritabile căi de atac împotriva modalității de stabilire a taxei judiciare de timbru, astfel încât durata acestui termen este justificată de necesitatea de a nu se tergiversa soluționarea cauzei. În plus, apreciază că textele legale criticate nu conțin în cuprinsul lor nicio reglementare care să aducă atingere dreptului la apărare, părțile având posibilitatea de a utiliza toate mijloacele prevăzute de lege prin care pot fi invocate situații sau împrejurări ce susțin și probează apărarea.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. Din examinarea criticilor formulate de autorul excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că obiectul acesteia îl constituie prevederile art. 9 lit. a) și art. 39 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul conținut:

— Art. 9 lit. a): „Următoarele cereri formulate în cursul procesului sau în legătură cu un proces se taxează astfel:

a) cereri de recuzare în materie civilă — pentru fiecare participant la proces — pentru care se solicită recuzarea — 100 lei;”;

— Art. 39 alin. (1): „Împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru, reclamantul poate face cerere de reexaminare, la aceeași instanță, în termen de 3 zile de la data comunicării taxei datorate. Cererea de reexaminare este scutită de la plata taxei judiciare de timbru.”

20. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate aceste prevederi contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 — *Universalitatea*, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 alin. (1) care consacră dreptul la apărare, art. 124 referitor la *Înfăptuirea justiției*, precum și art. 20 raportat la art. 6

paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare celor formulate și în cauzele prezente.

22. Astfel, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 în raport cu art. 21 din Constituție, Curtea s-a mai pronunțat, spre exemplu, prin Decizia nr. 680 din 13 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 943 din 23 decembrie 2014, și Decizia nr. 661 din 15 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 873 din 23 noiembrie 2015, prilej cu care a reținut că dispozițiile constituționale referitoare la accesul liber la justiție nu instituie nicio interdicție cu privire la taxele în justiție, fiind legal și normal ca justițiabilii care trag un folos nemijlocit din activitatea desfășurată de autoritățile judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor acestora. Mai mult, în virtutea dispozițiilor constituționale ale art. 56 alin. (1), „*Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice*”.

23. În ceea ce privește cuantumul acestora, Curtea a constatat că legiuitorul are deplina legitimitate constituțională de a impune taxe judiciare de timbru fixe sau calculate la valoare în funcție de obiectul litigiului. Stabilirea modalității de plată a taxelor judiciare de timbru, precum și a cuantumului lor reprezintă însă o opțiune a legiuitorului, ce ține de politica legislativă fiscală (a se vedea Decizia nr. 109 din 6 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 22 aprilie 2014). Curtea a mai reținut totodată că echivalentul taxelor judiciare de timbru este integrat în valoarea cheltuielilor stabilite de instanța de judecată prin hotărârea pe care o pronunță în cauză, plata acestora revenind părții care cade în pretenții (a se vedea Decizia nr. 112 din 24 februarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 14 aprilie 2005). Plata taxelor și a impozitelor reprezintă o obligație constituțională a cetățenilor, iar legiuitorul a instituit, prin dispozițiile art. 42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, posibilitatea instanței de judecată de a acorda scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru. Această reglementare vizează tocmai acele situații în care partea nu poate face față cheltuielilor unui proces

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Marin Melinescu în Dosarul nr. 23.396/215/2014/a1 al Judecătoriei Craiova — Secția civilă și, respectiv, în Dosarul nr. 23.396/215/2014/A1/a1.2 al Tribunalului Dolj — Secția I civilă și constată că prevederile art. 9 lit. a) și art. 39 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Craiova — Secția civilă și Tribunalului Dolj — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 12 aprilie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

din cauza lipsei mijloacelor materiale, constituind o garanție a liberului acces la justiție.

24. Cu privire la criticile formulate din perspectiva pretenției de neconstituționalități a art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, Curtea s-a mai pronunțat, spre exemplu prin Decizia nr. 471 din 23 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 12 noiembrie 2014, sau Decizia nr. 696 din 20 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 892 din 27 noiembrie 2015, și a reținut că textul criticat reprezintă o normă procedurală care reglementează soluționarea cererii de reexaminare împotriva încheierii de stabilire a taxei judiciare de timbru, așadar un incident procedural prealabil antamării fondului de către instanța de judecată, deoarece în discuție este o chestiune prealabilă, a cărei soluționare este guvernată de principiul celerității, care ar fi grav afectat prin aplicarea în materie a principiilor oralității și contradictorialității, a obligativității citării părților, precum și a posibilității exercitării unei căi de atac împotriva încheierii de soluționare a cererii de reexaminare. Curtea a mai observat că rațiuni ce țin de necesitatea soluționării într-un termen rezonabil a cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești justifică în mod obiectiv soluția legislativă criticată, care asigură în mod eficient un raport rezonabil de proporționalitate între scopul urmărit — stabilirea corectă a taxelor judiciare de timbru — și mijloacele procedurale utilizate. Acest cadru legislativ, în deplin acord cu normele fundamentale, creează premisele necesare ce permit instanței judecătorești să examineze circumstanțele specifice fiecărui caz și să realizeze un just echilibru între interesele individuale și cele privind administrarea justiției, astfel încât solicitantului să îi fie asigurat accesul efectiv la justiție.

25. De altfel, cu privire la instituirea taxelor judiciare de timbru, Curtea Constituțională are o bogată jurisprudență, în acord cu cea a Curții Europene a Drepturilor Omului, prin care s-a statuat că accesul la justiție nu presupune gratuitatea actului de justiție și nici, implicit, realizarea unor drepturi pe cale judecătorească în mod gratuit. În cadrul mecanismului statului, funcția de restabilire a ordinii de drept, ce se realizează de către autoritatea judecătorească, este de fapt un serviciu public ale cărui costuri sunt suportate de la bugetul de stat. În consecință, legiuitorul este îndreptățit să instituie taxe judiciare de timbru pentru a nu se afecta bugetul de stat prin costurile procedurii judiciare deschise de părțile aflate în litigiu.

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ORDIN

privind publicarea unui Acord încheiat prin schimb de note verbale

În baza art. 29 alin. (7) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele,
în temeiul art. 46 alin. (3) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor,
cu modificările și completările ulterioare,

ministrul afacerilor externe emite prezentul ordin.

Articol unic. — Se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, Acordul prin schimb de note verbale, semnate la Madrid la 4 mai 2016 și la București la 24 mai 2016, între Organizația Mondială a Turismului (OMT) și Guvernul României pentru organizarea unei conferințe OMT privind managementul integrat al calității în destinații turistice: o cheie pentru competitivitate.

p. Ministrul afacerilor externe,
Daniela Anda Grigore Gîțman,
secretar de stat

București, 2 iunie 2016.
Nr. 809.

Organizația Mondială a Turismului
RPEU/250/2016

Notă verbală

Secretariatul Organizației Mondiale a Turismului (OMT), agenție specializată a Națiunilor Unite cu sediul în Spania, prezintă complimentele sale Ministerului Afacerilor Externe al României și are onoarea de a propune încheierea unui Acord între OMT și Guvernul României pentru organizarea unei conferințe OMT privind managementul integrat al calității în destinații turistice: o cheie pentru competitivitate (București, România, 23 iunie 2016). Dacă această propunere este acceptabilă pentru Guvernul României, această notă și răspunsul afirmativ al Ministerului Afacerilor Externe vor constitui un acord care va intra în vigoare la data la care Ministerul Afacerilor Externe al României notifică Organizația Mondială a Turismului printr-o Notă verbală.

Acordul propus este atașat Notei verbale.

Secretariatul Organizației Mondiale a Turismului folosește acest prilej pentru a reînnoi Ministerului Afacerilor Externe al României asigurarea înaltei sale considerații.

Madrid, 4 mai 2016

Ministerului Afacerilor Externe al României

PROTOCOL DE COLABORARE

între Organizația Mondială a Turismului (OMT) și Guvernul României pentru organizarea unei conferințe OMT privind managementul integrat al calității în destinații turistice: o cheie pentru competitivitate

Având în vedere organizarea/găzduirea, de către Guvernul României, a „Conferinței OMT privind managementul integrat al calității în destinații turistice: o cheie pentru competitivitate” (denumită în continuare „conferința”) în București, România, pe 23 iunie 2016,

întrucât Organizația Mondială a Turismului (denumită în continuare „OMT” sau „Organizația”), reprezentată de secretarul general, domnul Taleb Rifai, este o agenție specializată a Națiunilor Unite și liderul organizațiilor publice internaționale în domeniul turismului, care cuprinde 163 de țări și teritorii membre și mai mult de 480 de membri afiliați reprezentanți ai sectorului privat, instituții de învățământ, asociații de turism și autorități locale din turism,

întrucât Guvernul României (denumit în continuare „Guvernul”), reprezentat de Autoritatea Națională pentru Turism, întrucât OMT dorește să organizeze o „Conferință a OMT privind managementul integrat al calității în destinații turistice: o cheie pentru competitivitate”, cu scopul de a explora modul în care accentul pe calitate poate spori competitivitatea și durabilitatea destinațiilor turistice și Guvernul este dispus și capabil să o găzduiască, în consecință, OMT și Guvernul României (denumite în continuare „părți”) convin următoarele:

I

Privilegiile, imunități și facilități

1. Prezentul acord se bazează pe art. 32 din Statutul Organizației Mondiale a Turismului, care prevede: „Organizația se bucură pe teritoriile statelor sale membre de privilegiile și imunitățile necesare pentru exercitarea funcțiilor sale. Privilegiile și imunitățile pot fi definite prin acorduri încheiate de Organizație”, și pe Rezoluția 662 (XXI) emisă la cea de-a douăzeci și una Adunare generală a OMT.

2. Convenția privind privilegiile și imunitățile agențiilor specializate (New York, 21 noiembrie 1947) la care România a aderat la 15 septembrie 1970 și anexa XVIII (denumită în continuare „Convenția”), adoptată de a șaptesprezecea Adunare generală prin Rezoluția 545 (XVII), se vor aplica în ceea ce privește conferința.

3. Participanții se vor bucura de privilegiile și imunitățile acordate delegaților la conferințe ale agențiilor specializate ale Națiunilor Unite, astfel cum se prevede la articolul V din Convenție.

4. Guvernul va lua măsurile necesare pentru a facilita intrarea, șederea și ieșirea de pe teritoriul său a participanților, indiferent de naționalitatea lor. Guvernul, ca un gest de bunăvoință față de OMT și membrii săi, va depune toate eforturile pentru emiterea fără întârziere a vizelor. Atunci când va fi necesar, cererile de viză vor fi depuse în conformitate cu procedurile Guvernului.

5. Secretarului general al Organizației i se acordă privilegiile și imunitățile, scutirile și facilitățile acordate șefilor misiunilor diplomatice, astfel cum este prevăzut în art. VI din Convenție.

6. Oficialii Organizației se vor bucura, de asemenea, de privilegiile și imunitățile acordate pentru conferințele agențiilor specializate ale Națiunilor Unite, astfel cum se prevede la articolele VI și VIII din Convenție.

7. Toți participanții și toate persoanele care vor îndeplini activități în legătură cu Întâlnirea, cu excepția cetățenilor români desemnați de Guvern pentru Întâlnire, se vor bucura de privilegiile și imunitățile necesare pentru exercitarea independentă a activităților lor în legătură cu Întâlnirea, în conformitate cu prevederile Convenției.

II

Condiții pentru organizarea conferinței

1. Conferința va fi organizată la Palatul Parlamentului, București, România, pe 23 iunie 2016.

2. Participanții vor fi invitați de către secretarul general al Organizației pentru a lua parte la conferință. Secretariatul va furniza, în timp util, autorităților desemnate în mod corespunzător în acest scop de către Guvern numele celor care acceptă această invitație, astfel încât călătoria și șederea lor în țară să poată fi pregătite în cele mai bune condiții.

3. Guvernul va asigura Organizației, pentru această conferință, personal, birouri, echipamente de interpretare, mobilier de birou și echipamente de reproducere a documentelor necesare în timpul conferinței, astfel cum sunt enumerate în anexa I, care face parte integrantă din prezentul acord.

4. Guvernul va despăgubi și exonera Organizația cu privire la orice acțiune, pretenție sau cerere pentru orice prejudiciu sau daună care ar putea afecta persoanele sau facilitățile oferite de Guvern, cu excepția cazurilor în care prejudiciul sau deteriorarea

este cauzată de neglijență gravă ori conduită ilicită intenționată a Organizației sau a oficialilor ei.

5. Sala de conferințe, birourile și celelalte spații puse la dispoziție de către Guvern constituie zona de conferință și sunt considerate ca fiind sedii ale OMT pe durata conferinței și pe durata oricărei perioade suplimentare necesare pentru a pregăti și finaliza organizarea acesteia.

6. Având în vedere standardele de securitate obligatorii cerute de Departamentul Națiunilor Unite pentru Siguranță și Securitate (UNDSS), Guvernul trebuie să ia măsurile necesare pentru a asigura siguranța și securitatea delegaților, personalului și vizitatorilor care participă la eveniment. Guvernul va asigura protecția în scopul desfășurării evenimentului într-o atmosferă de siguranță și liniște, liberă de orice perturbare de securitate, incluzând următoarele proceduri:

- verificarea locațiilor evenimentului (hotel/cazare și locația conferinței) și perimetrului aferent, verificarea aparatului de securitate și buna ei funcționare, precum și verificarea personalului necesar pentru elaborarea unui plan de securitate;

- verificarea faptului că toate măsurile de securitate împotriva focului, ieșirile de urgență etc. sunt funcționale în incinta locației conferinței și în perimetrul acesteia;

- desemnarea unui responsabil cu securitatea, pentru a putea fi permanent în contact cu Departamentul de securitate al OMT;

- luarea tuturor măsurilor necesare pentru securitatea permanentă a participanților, în special în cazul VIP-urilor (pick-up, transferuri și plasare);

- aplicarea unui sistem de acces corect pentru locația evenimentului; distribuirea informațiilor de securitate relevante pentru participanți. Aceste informații ar trebui să acopere normele de siguranță de bază care trebuie urmate în caz de urgență (plan de evacuare), indicând rutele de urgență și ieșirile, localizarea facilităților medicale, numere de urgență relevante și altele.

În cazul în care cerințele de securitate stabilite de UNDSS conduc către semnarea unui memorandum de înțelegere, un astfel de memorandum se va atașa ca anexă la prezentul acord, fiind acceptat de ambele părți.

7. Orice utilizare a numelui și/sau emblemei, pavilionului sau abrevierii numelui Organizației în legătură cu conferința va face obiectul unei cereri anterioare înaintate organizației, autorizată în scris de Secretariat, care include termenii și condițiile de utilizare a însemnelor OMT.

III

Clauze finale

1. Orice amendament adus prezentului acord sau oricărei anexe a acestuia se efectuează prin acordul părților, consimțit printr-un schimb de scrisori.

2. Orice litigiu, controversă sau revendicare rezultată din sau în legătură cu prezentul acord sau orice încălcare a prevederilor acestuia care nu se soluționează prin negociere directă se va soluționa prin arbitraj, în conformitate cu Regulile de arbitraj UNCITRAL. Părțile sunt de acord să fie legate de orice decizie arbitrală pronunțată în conformitate cu această dispoziție, având valoare de decizie definitivă.

3. Nimic din/în legătură cu prezentul acord nu reprezintă o renunțare la privilegiile și imunitățile OMT.

4. Acest acord este încheiat în engleză și română, toate textele fiind egal autentice. În cazul unei divergențe de interpretare textul în limba engleză va prevala.

A. Facilități și servicii furnizate de guvern**I. Spații și echipamente**

1. Guvernul asigură următoarele spații, facilități și echipamente:

a) o sală de conferințe pentru conferință, cu aceleași condiții, după cum urmează:

O sală de conferințe situată convenabil, cu o capacitate de aproximativ 200 de persoane așezate în fotolii, echipată cu următoarele:

- prezidiu cu 5 fotolii și cu mese laterale corespunzătoare;
- un pupitru cu microfon și un laptop pentru prezentări PowerPoint;

— proiector pentru prezentări PowerPoint;

— ecran de dimensiuni mari;

— 3 cabine duble pentru interpretare simultană și căști pentru participanți. O cabină pentru fiecare limbă de interpretare: engleză, franceză și rusă, în conformitate cu specificațiile pentru echipamentele de interpretare și cabine ale Asociației Internaționale a Interpreților de Conferințe (AIIC): <http://aiic.net/>;

— număr suficient de microfoane (pentru moderator, vorbitori și invitați);

— de preferință, echipament necesar pentru web-streaming: o cameră de filmat HD, laptop potrivit (capabil de editare video), conexiune la internet de mare viteză pentru a asigura o bună funcționare pentru web-streaming;

— conferința va fi echipată cu un sistem digital de înregistrare dublă a procedurilor (din sală, precum și din cabina de interpretare în engleză);

— banner (design furnizat de OMT), care urmează să fie instalat în spatele prezidiului, indicând numele și data conferinței;

— kit pentru participanți (care include hârtii, creioane și materiale promoționale, dacă sunt necesare);

— servicii de apă potabilă în toate zilele conferinței, precum și pauză de cafea/ceai;

— WiFi gratuit în sala de conferințe;

— steagurile României, OMT și al Organizației Națiunilor Unite trebuie să fie plasate lângă sau în spatele scenei (dimensiuni standard: 1.83 x 1.22);

b) ecusoane pentru participanți (design-ul, culoarea și categoriile de participanți vor fi furnizate de către Secretariatul OMT) și suficiente huse de plastic cu șnururi;

c) călăreți pentru prezidiu, indicând numele și țara sau organizația reprezentată, în conformitate cu programul;

d) producerea de hârtie și materiale pentru conferință, inclusiv programul tipărit;

e) un birou pentru secretarul general, echipat după cum urmează:

— un birou cu un scaun și materiale de birou;

— un computer cu acces la internet și o imprimantă;

— masă rotundă pentru 6 persoane cu scaune;

f) un birou pentru Secretariatul OMT, cu:

— trei mese cu un scaun fiecare;

— trei calculatoare cu acces la internet, conectate la un fotocopiator și imprimantă duplex de mare viteză;

— cantitate suficientă de hârtie A4.

Biroul va fi pus la dispoziția funcționarilor OMT în perioada 22—24 iunie.

Doi asistenți vorbitori de limbă engleză pot fi desemnați pentru a oferi asistență biroului Secretariatului OMT în perioada 22—24 iunie 2016.

II. Personal local responsabil în fața OMT

Guvernul va asigura următorul personal local:

a) tehnician responsabil în orice moment pentru echipamentele audiovizuale în sala de conferințe și pentru înregistrarea procedurilor, cu o bună cunoaștere a limbii engleze. Cel puțin un tehnician ar trebui să fie în sala de ședință, în orice moment;

b) tehnician responsabil pentru echipamentul de interpretare simultană, cu o bună cunoaștere a limbii engleze;

c) un număr suficient de hostess/mesageri care pot oferi asistență în limbile oficiale ale conferinței, precum și alte categorii de personal de sprijin.

III. Servicii ce vor fi oferite tuturor participanților și personalului OMT

Guvernul va furniza următoarele servicii pentru toți participanții și oficialii OMT:

a) transport internațional (bilete de avion, incluzând un bilet business class pentru secretarul general al OMT) și cazare cu mic dejun inclus pentru patru funcționari OMT și șapte vorbitori internaționali (selecți de către organizație pentru conferință);

b) servicii de interpretare simultană pentru conferință (engleză, franceză și rusă), selectate de comun acord între Guvern și Organizație. În conformitate cu regulile Asociației Internaționale a Interpreților de Conferință (AIIC), serviciul PAT al plăților va acoperi, în cazul interpreților care nu sunt recrutați la nivel local, cheltuielile aferente contractelor în vederea călătoriei de întoarcere (pierderea de venituri), în plus față de indemnizațiile de subzistență (în moneda locală) se plătesc în temeiul grilei Organizației Națiunilor Unite, redusă cu 50%, deoarece cazarea și micul dejun vor fi asigurate prin PAT. Indemnizații de deplasare, de asemenea, ar trebui să fie plătite, dacă este cazul. Plata biletelor de avion internaționale și de cazare;

c) asigurarea pentru spațiul de conferință cu semne multilingve, bannere ale conferinței și standuri de informare;

d) birouri pentru înregistrare și informații cu 4 asistenți vorbitori de limba engleză care vor fi responsabili pentru înregistrarea participanților sub supravegherea funcționarilor OMT. În plus, se furnizează materiale promoționale despre obiectivele turistice de interes în oraș și regiune;

e) recepție și transfer între aeroport și hoteluri (și retur) pentru patru oficiali OMT și șapte vorbitori internaționali și alți participanți de nivel înalt, dacă este necesar. Se recomandă să se organizeze serviciul de transfer cu autobuzul între hotelurile selectate și locul de desfășurare a conferinței pentru înregistrare, către conferință și pentru evenimente sociale și vizite tehnice.

IV. Alte servicii

Guvernul trebuie să furnizeze în mod direct următoarele servicii:

a) ospitalitate și program social:

— cocktail de primire pentru participanții în prima seară, 22.06.2016, cu tartine și băuturi. La cocktail participă secretarul general al UNWTO și președintele Autorității Naționale pentru Turism;

— masă de prânz tip bufet, o cină de gală și o pauză de cafea pentru participanții la conferință pe 23 iunie 2016;

b) camere de hotel: rezervarea unui număr suficient de camere pentru participanți la hotelul principal al conferinței (dacă se va ține într-un hotel) și, de asemenea, în hoteluri alternative din apropiere;

c) o vizită tehnică pe 24 iunie;

d) fotograf: pentru ceremonia de deschidere și pe durata desfășurării conferinței. Fotografiile vor fi transmise OMT cât mai curând posibil;

e) invitarea mass-mediei și presei naționale și locale la conferința de presă care va fi organizată pe 23 iunie 2016;

f) promovarea conferinței pentru părțile interesate și mass-media națională și tipărirea de materiale promoționale (pliante, bulletine informative etc.).

B. Servicii furnizate de OMT**I. Participarea la conferință**

1. Organizația va trimite invitații în toate limbile oficiale la destinatarilor oficiali OMT, precum și adrese de revenire corespunzătoare, pentru a asigura cel mai înalt nivel posibil de participare.

2. Organizația diseminează în rândul participanților oficiali informațiile necesare cu privire la locul de desfășurare, pentru a facilita participarea lor în condiții optime.

3. Organizația gestionează și efectuează follow-up privind înregistrarea participanților care sunt invitați în mod oficial de către secretarul general.

4. Organizația trebuie să asigure furnizarea în timp util a materialelor în format electronic necesare pentru tipărirea și distribuirea ulterioară către participanți.

II. Logistica necesară conferinței

1. Organizația pune în aplicare un plan de comunicare și promovare a conferinței bazat pe propriile resurse, prin intermediul site-ului său și platformelor de *social media*, precum și activități specifice de presă OMT.

2. Organizația comunică în mod regulat și corespunzător autorităților desemnate de către Guvern numele și datele de contact ale participanților înregistrați și coordonează, în general, toate aspectele logistice ale conferinței, alături de țara gazdă.

3. Organizația transmite participanților toate informațiile logistice referitoare conferinței și șederii (programe, transferuri, evenimente sociale etc.).

4. Toate fotografiile și/sau filmările făcute în timpul conferinței vor fi proprietatea exclusivă a organizației și vor fi utilizate de aceasta în scopuri oficiale.

III. Conținut

1. Organizația structurează agenda conferinței.

2. Organizația selectează și invită vorbitorii și experții internaționali la conferință și răspunde de *debriefing*-ul lor.

3. Organizația se asigură că desfășurarea conferinței se va face în condiții de înaltă conduită și etică.

4. Organizația este responsabilă pentru publicarea pe site-ul său a prezentărilor vorbitorilor, precum și a documentului final care cuprinde concluziile.

5. La finalizarea conferinței, organizația transmite chestionarul de evaluare participanților.

ANEXA II

Donații nonfinanciare

Următorul tabel arată donațiile nonfinanciare furnizate pentru conferință de către Organizație și Guvern, indicând totodată valoarea lor justă la data încheierii acestui acord.

Conversia euro/RON s-a făcut la cursul B.N.R. din 12 aprilie 2016.

Donații nonfinanciare furnizate proiectului de către (acronimul)

Descriere	Nr. de unități	Output	Activitate	Valoare justă (monedă)	Data livrării	De returnat
a) Imobilizări corporale 0 <i>Subtotal 0</i>	0	0	0	0	0	0
b) Active necorporale 0 <i>Subtotal 0</i>	0	0	0	0	0	0
c) Cheltuieli de călătorie Bilete de avion 40.428 RON/9.050,77 euro Cazare hotel 26.814 RON/6.002,96 euro Alte cheltuieli de călătorie 12.302,4 RON/2.754,19 euro Subtotal 79.544,4 RON/17.807,92 euro	10+1 11 200	725,35 euro/bilet 1.797,26 euro/bilet 545,72 euro/ persoană 13,77 euro/ persoană	Bilete avion Cazare Transferuri	7.542,312 euro 6.002,96 euro 2.754,19 euro	22—24 iunie 2016 22—24 iunie 2016 22—24 iunie 2016	0 0 0
d) Dreptul de utilizare săli/locații 46.248 RON/10.353,72 euro Subtotal 46.248 RON/10.353,72 euro	3	3.451,24 euro/ locație	Săli eveniment	10.353,72 euro	22—24 iunie 2016	0
e) Alte bunuri și servicii Subtotal 166.401,29 RON/ 37.252,90 euro	1	37.252,90 euro	Cheltuieli cu masa, coffee break, cina, realizare materiale promoționale, cazare și transport jurnaliști, traducere simultană, ghid turistic, hostess, închiriere costume, intrări obiective turistice, alte servicii	37.252,90 euro	22—24 iunie 2016	0
Total 292.193,69 RON/ 65.414,545 euro						

Donații nonfinanciare furnizate proiectului de către OMT

Descriere	Nr. de unități	Output	Activitate	Valoare justă (monedă)	Data livrării	De returnat
a) Imobilizări corporale						
xxx						
<i>Subtotal</i>						
b) Active necorporale						
xxx						
<i>Subtotal</i>						
c) Cheltuieli de călătorie						
Bilete de avion						
Cazare hotel și alte cheltuieli de călătorie						
<i>Subtotal</i>						
d) Dreptul de utilizare săli/locații						
xxx						
<i>Subtotal</i>						
e) Alte bunuri și servicii						
xxx						
<i>Subtotal</i>						
Total						

Ministerul Afacerilor Externe
Nr. 2.429

Ministerul Afacerilor Externe al României prezintă complimentele sale Secretariatului Organizației Mondiale a Turismului și are onoarea de a confirma primirea Notei verbale din data de 4 mai 2016 cu următorul conținut:

„Secretariatul Organizației Mondiale a Turismului (OMT), agenție specializată a Națiunilor Unite cu sediul în Spania, prezintă complimentele sale Ministerului Afacerilor Externe al României și are onoarea de a propune încheierea unui Acord între OMT și Guvernul României pentru organizarea unei conferințe OMT privind managementul integrat al calității în destinații turistice: o cheie pentru competitivitate (București, România, 23 iunie 2016). Dacă această propunere este acceptabilă pentru Guvernul României, această notă și răspunsul afirmativ al Ministerului Afacerilor Externe vor constitui un acord care va intra în vigoare la data la care Ministerul Afacerilor Externe al României notifică Organizația Mondială a Turismului printr-o Notă verbală.

Acordul propus este atașat Notei verbale.

Secretariatul Organizației Mondiale a Turismului folosește acest prilej pentru a reînnoi Ministerului Afacerilor Externe al României asigurarea înaltei sale considerații.”

Ministerul Afacerilor Externe al României are onoarea de a confirma că această propunere este acceptabilă pentru Guvernul României și că Nota Secretariatului și acest răspuns afirmativ vor constitui un acord care va intra în vigoare la data acestei Note verbale de răspuns.

Ministerul Afacerilor Externe al României folosește acest prilej pentru a reînnoi Secretariatului Organizației Mondiale a Turismului asigurarea înaltei sale considerații.

București, 24 mai 2016

Secretariatului Organizației Mondiale a Turismului

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

C I R C U L A R Ă**privind ratele dobânzilor plătite la rezervele minime obligatorii
constituite în euro și în dolari SUA începând cu perioada
de aplicare 24 mai—23 iunie 2016**

În baza dispozițiilor art. 5 și art. 8 alin. (3) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

în aplicarea prevederilor art. 15—17 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 6/2002 privind regimul rezervelor minime obligatorii, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României h o t ă r ă ș t e:

Începând cu perioada de aplicare 24 mai—23 iunie 2016 rata dobânzii plătită la rezervele minime obligatorii constituite în euro este de 0,06% pe an, iar rata dobânzii plătită la rezervele minime obligatorii constituite în dolari SUA este de 0,06% pe an.

Președintele Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 7 iunie 2016.

Nr. 14.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 936973